tusse teab kirjutada? Temma teab sedda nenda, kuida sa issigi sedda teaksid ja öskaksid tehha.

Möista! et igga aastaajal ommad förrapärralised ilmad; Talwisel ajal on külma, lummesaddu, tuisku; wahhest sulla, ehk muido parrajad ehk pehmed ilmad. Kewwadsel jälle töised ilmad, seddamöda kuida aeg lähhemale suwwe pole jönab; südda suwwel, on mürristamist, pallawat, wihma, pöuda, ja wahhest ka rahhet; ja süggise juhtuwad säulised roppud ilmad, kanged tormid, marrud ja muud selle sarnatsed ilmad ollema. Et sedda köik innimesed, ning tähtramato teggija ka teab, kirjutab temma umbsest peast, kuida agga juhtub, aasta peäle, igga näddala köhta, ilmu kalendrisse.

Kuida se tulnud, et sedda hakkatud teggema? ja kuida se tulleb, et sedda tühja wisi ikka weel petakse?

Se on nenda tulnud: pimmedal ajal, mil weel rummalus ning siis ka äbbausk nihästi köigesuremate koddades, kui ka köigemaddalamate urtsikutes kindlat asset olli piddamas, olli üks targa suggu, kedda tähtnäggijaks ehk tähhmöistjaks (Astrolog) nimmetati, wägga sures auus maa peal, j. olli iggal keisril, kunningal, würstil ja muilgi surestuggo r/hwal, sestuggune näggija ehk möistja allati kaelörwas, kedda sure hinna pärrast ennese jures piddas. Needsinnatsed tähtnäggijad ehk targad, ollid, kuida köik muudki targad, kawwelad pettised, kes innimeste pimmedusest ja nende rummalusest kassu ja hinda ihkasid. On neid jo wannastki ilmas olnud, kuida Wannast-Testamendist, Prohwet Jesaia ja Danieli nomimisest ja ähwardamistest nähha. Ülleb essimene 47mas peatükkis 13. s. „jágo nüid seisma, kes tähti waatwad, ja kuulutawad iggal kuul, mis so peäle peab tullema. (14 s.) Nemmad on kui körred; tulli pölletab neid ärra. Danieli ramato 2. p. 27, spöldakse neid targad, tähtede-tundjad, kunstimehhed ja taewatundjad ollewad.

Neilsinnatstel tarkadel, issiärranis neil, kedda kunnigate koddades peti, olli kül pisut taewa-wäggede tundmist, ja teadsid nemmad sedda tähhendada, kuida päwa- ja kuu warjutamised sünniwad, ja mönned nende hulgast öskasid ka wäljaar-ata, ettereh-kendada ja ettekulutada, mil sesuggusid warjutamist piddi tullema, ja aastas nähtama. Et mönned neist sedda möistsid, seältap se siis tulli, et rummalad innimesed hakkasid uskuma, kui peaksid needsinnatsed targad tähtedest köik sallaja asja näggema, ja köik tullewaid asju etteteadma, ei mitte ükspäinis ilmu, waid köik, mis Jummal innimesele temma elloajal, sel ehk töisel päwal, piddi läkkitama ja juhhatama; mis ömmetige ilmaski tähtedest wöi ettenähha, egga muust ühhestki ajast; sest, et helde taewa Jesa köik tullewad asjad nödra innimese silmi eest warjule on pännud, ning sure armo pärrast sedda tahtnud, et se meil teadmata peab ollema, mis tullew tund ehk homne päew saab toma.

Agga, et se innimeste nödrus, et kiusawad jo emalt teada, kuida eddespiddi luggu saaks ollema ja käsi käima, on nemmad ni paljo tühja wäljaarwand ja wisiks wötnud, kust tullewa pärrast tähhendust ehk teädust arwawad sawad; ning, sedda teadmatam ükś innimene ehk üks rahwas on, sedda ennam temmal sesuggust asja ja usku prugitawaks on. Seält tullewad siis käekatsumised, arbolömised, unnenäggemiste selletamised, ja mitmed muud tühjad asjad, miska Jummalat kiusatakse, ja liig saggedaste asjata waewa süddamesse koggutakse.

Et se iggal ajal nenda olnud, sellepärrast on siis